

ת"פ 70374/11/20 - מדינת ישראל נגד רחל סלע

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 70374-11-20 מדינת ישראל נ' סלע

בפני כבוד השופטת זהר דיבון סגל

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה באמצעות יחידת תביעות שלוחת רחובות

ע"י גב' מור יעבץ - מתמחה

נגד

הנאשמת רחל סלע

ע"י עו"ד נס בן נתן

גזר דין

1. הנאשמת הורשעה על יסוד הודאתה בהתאם להסדר דיוני בכתב אישום מתוקן בעבירות כדלקמן: החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית - לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים או הפקודה), ובסחר בסם מסוכן - לפי סעיפים 13 + 19(א) לפקודת הסמים. כחלק מהסדר הטיעון אשר לא כלל הסכמה לעניין העונש, התבקש שירות המבחן לערוך תסקיר בעניינה של הנאשמת אשר יבחן את נסיבותיה האישיות כמו גם את נסיבות ביצוע העבירה ויעביר המלצותיו לבית המשפט. בנוסף, המאשימה להכריז על הנאשמת סוחרת סמים ולהורות על חילוט 1,150 ₪ במזומן שנתפסו ברשותה.

כתב האישום המתוקן

2. לפי עובדות האישום הראשון, ביום 11.11.2020 בשעה 14:40 לערך, החזיקה הנאשמת סמים מסוכנים בביתה, במקומות שונים בבית כגון: בשידה שבכניסה לבית, בארון המטבח, במקפיא, בארונות הבגדים ובשירות שבחדרי השינה, בסלון, בשולחן המחשב, בתיקים ובמזוודה, והכל מפורט להלן:

סם מסוכן מסוג קנאבוס, במשקל 735.23 גרם נטו, סם מסוכן מסוג חשיש, במשקל 61.43 גרם נטו, שתי יחידות של סם מסוכן מסוג MDMA במשקל של 2.01 גרם נטו, 8 יחידות של סם מסוכן מסוג LCD, סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 1.44 גרם נטו, סם מסוכן מסוג THC שמן חשיש במשקל 27.5 מ"ל, סם מסוכן KETAMINE במשקל 9.644 גרם נטו, סם מסוכן מסוג DMT במשקל של 4.56 גרם נטו, סם מסוכן מסוג הארמין במשקל של 4.99 גרם נטו, סם מסוכן מסוג THC שמן חשיש במשקל 8 מ"ל וסם מסוכן מסוג פסילוצין במשקל 15.43 גרם נטו.

כמו כן באותן הנסיבות החזיקה הנאשמת בביתה, ללא היתר, במשקל אלקטרוני, וב-22 שקיות חלוקה, שהם כלים לצריכה סמים.

3. לפי עובדות האישום השני, עובר לתאריך 7.10.2020 ובסמוך לו, מכרה הנאשמת למר ב.מ, סם מסוכן מסוג קנאבוס במשקל של 2 גרם בתמורה ל-200 ₪, בידיעה כי הוא מחזיק ברישיון לשימוש בקנאבוס רפואי.

תסקירי שירות המבחן

4. בעניינה של הנאשמת הוגשו שני תסקירים (23.1.2022 ; 5.4.2022) המגוללים את נסיבותיה האישיות, רקע והיסטוריה עבריינית, אישיותה, נסיבות ביצוע העבירות, התייחסותה של הנאשמת לעבירות מושא כתב האישום, הערכת הסיכון להישנות העבירות וסיכויי השיקום. התסקירים מתארים נזקקות טיפולית, תחילת הליך טיפולי ובסופם של התסקירים המלצה להעדיף את הפן השיקומי ולהטיל על הנאשמת עונש של מאסר מותנה, צו של"צ ומבחן.

תסקיר שירות המבחן מיום 23.01.2022 (להלן: התסקיר הראשון)

5. מהתסקיר עולה כי הנאשמת בת 51, גרושה, ואם לבן יחיד, מתגוררת במזכרת בתיה, אינה עובדת מזה כשמונה שנים ומתקיימת מקצבת נכות מטעם המוסד לביטוח לאומי. לאור נישואיה בגיל 18 קיבלה פטור מהשירות הצבאי. עוד עולה כי מתחילת חייה המשותפים עם בעלה דאז, היה נוהג כלפיה באלמות ובעודה בהריון החליטה להתגרש ממנו ולגדל את בנה בכוחות עצמה. הנאשמת ציינה כי הגרוש אינו מכיר בילד ולכן לא הועברו לה תשלומי מזונות לאורך השנים. התסקיר מתאר כי הנאשמת עבדה במהלך השנים בעבודות מזדמנות ביניהן: מלצרות, ניקיון, תכשיטנות ועוד אך בשל מצבה הרפואי התקשתה להחזיק במקום עבודה באופן מסודר. בגיל 32 השלימה 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות בסיוע אגף השיקום במוסד לביטוח לאומי, כאשר הרקע לכך היא המוטיבציה לעזור לבנה בלימודים לקראת בחינות הבגרות אליהן ניגש דאז. בנה של רחל כבן 32 מתגורר בדירה שכורה ברחובות, עובד בעצמאי בתחום האלקטרוניקה. הנאשמת מתארת קשר קרוב עמו.

6. הנאשמת נולדה וגדלה בבית שמש, התשיעית מבין עשרה ילדים. הוריה נפרדו בהיותה כבת תשע והיא עברה עם אימה לעיר בת ים ובשל חוסר הסתגלות לסביבתה עקב פערים לימודיים חזרה להתגורר עם אביה בבית שמש. בגיל 13 עברה לפנימייה בה למדה כשלוש שנים, שלאחריהן חזרה להתגורר עם אביה ונשרה מהמסגרת הלימודית בגלל הצורך לסייע במטלות הבית. הנאשמת מתארת קשר מורכב בין הוריה אשר התבטא בריבים תכופים אשר הובילו לפרידה אך לצד זאת מציינת כי שימרה קשר קרוב עימם לאורך השנים. עוד מספרת כי אביה נפטר לפני כ- 11 שנים, ומתארת כי מותה של אימה גרם לה אימה לפני כחודשיים גרם לה לטלטלה.

7. הנאשמת הציגה מסמכים רפואיים המתארים כי היא סובלת מכאבי גב עזים החל משנת 2001, אובחנה כסובלת משש פריצות דיסק ועברה שני ניתוחים בעמוד השדרה. בעקבות ניתוח שלא צלח, הייתה מרותקת כשנה לכיסא גלגלים ללא יכולת תפקוד עצמאית ולאור הכאבים העזים קיבלה הנאשמת תרופות רבות לשיכוך כאבים, מדבריה עולה כי פיתחה תלות והתמכרות אליהן במהלך השנים, כמו כן מתארת תופעות של בלבול ניתוק וחוסר חיוניות כתוצאה מהשימוש בהן. בשנת 2012 קיבלה רישיון לקנאביס רפואי והפסיקה ליטול את התרופות. בנוסף, לפני כעשר שנים אובחנה כסובלת מפיברומיאלגיה אשר גרמה לכאבים, נדודי שינה וקשיי תפקוד משמעותיים. ובשנת 2016 אובחנה אצל פסיכיאטרית כסובלת מדיכאון עמוק שהשפיע והקשה אף יותר על תפקודה היומיומי.

8. באשר לביצוע העבירות בהן הורשעה הנאשמת לקחה אחריות מלאה והביעה חרטה על בחירותיה. היא תיארה בפני שירות המבחן כי ברקע לביצוען, תקופה בה התמודדה עם כאבים פיזיים קשים שגרמו לה תחושת חוסר אונים, לכן בחרה להתנסות בחומרים פסיכואקטיביים אסורים אותם רכשה בסיוע הרשתות החברתיות, זאת לאחר שלאורך השנים כל ניסיונותיה לפנות לרפואה הקונבנציונלית כשלו. עוד הסבירה כי החשש מהסגר הראשון של מגפת הקורונה הוא שגרם לה להצטייד בכמות הגדולה של הקנאביס שנמצאה בביתה, ביחס לחומרים הפסיכואקטיביים הסבירה כי השתמשה בהם פעמים בודדות מאחר וסברה שתוכל להיעזר בהם לייצב את מצבה ולמצוא מזור לכאבה,

דבר שלא הועיל ולא למטרות סחר, ולכן נמצאו חומרים אלו בזמן החיפוש שנערך בביתה. ביחס לאישום השני, הנאשמת לקחה אחריות ותיארה כי חבר בעל רישיון לקנאביס רפואי ביקש ממנה כמות קטנה משום שנגמרה לו ההספקה לאותו חודש והיא נתנה לו, ללא תמורה אך הוא החליט לשלם לה על כך מרצונו, והיא לא חשבה כי ההתנהלות בעייתית כיוון ששניהם מחזיקים ברישיון להחזקת קנאביס.

9. מהתסקיר עולה כי הנאשמת חוותה תקופה מצערת עת פתיחת ההליכים המשפטיים נגדה מאחר וחל נתק בינה ובין בנה שהביע כעס רב כלפיה, כמו כי היא מתארת חווית מעצר טראומתית שגרמה לה להבין את חומרת מעשיה. כיום הנאשמת מתארת כי משתמשת אך ורק בסם מסוג קנאביס רפואי בכמות המותרת לה, ובתרופות הומאופתיות, מצליחה לתפקד ולחשוב באופן צלול ושוללת התמכרות לחומר.

10. באשר לגורמי הסיכון, נשקלו ההרתעה סביב ההליך המשפטי וחווית המעצר טראומתית ממנה נראה כי הפיקה הנאשמת לקחים, נרשמה יכולת תפקוד גבוהה לאורך השנים בגידול בנה לבדה, ללא עזרה כלכלית וחרף הקשיים שתיארה, בנוסף מעורבות חריגה עם החוק והבעת רצון לשיקום חייה.

11. באשר לגורמי הסיכון, שירות המבחן התרשם כי הנאשמת היא אישה אשר התמודדה לאורך חייה עם סיטואציות חיים לא פשוטות, חסכים רגשיים בשל הקשר הלא יציב בין הוריה וחוסר במענה רגשי מתאים וזוגיות אלימה בגיל צעיר, אולם לאורך השנים לא פנתה לעזרה מקצועית על מנת להתמודד עם הקשיים הנפשיים. עוד עלה כי להיבט הבריאותי השפעה ניכרת על תפקודה ומצבה הנפשי. שירות המבחן התרשם כי תחושת חוסר אונים שחוותה סביב מצבה הבריאותי והנפשי היא שגרמה לה לחפש אחר דרכי פתרון למצבה גם במחיר של עבירה על החוק זאת ללא הפעלת שיקול דעת ביחס להשלכות הצפויות מבחירותיה הפסולות. כמו כן העריך שירות המבחן כי הנאשמת נוטה להדחיק את קשייה הרגשיים ולהתמקד באלו הבריאותיים באופן שמונע ממנה לקבל מענה מקיף לכלל צרכיה.

12. שירות המבחן סבר כי שילובה של הנאשמת בטיפול יאפשר לה בחינה עצמית טובה יותר של קשייה הרגשיים וקידום דפוסי חשיבה אדפטיביים יותר על מנת להפחית סיכון הישנות עבירות נוספות, ולכן הופנתה לבחינת התאמתה לקבוצה טיפולית של לנשים עוברות חוק בשירות המבחן, על אף האמור התקשתה הנאשמת לזהות מוקדים בהם נדרשת לבחון את עצמה וציינה כי במידה ותבחר לקבל מענה טיפולי רגשי תפנה לטיפול פסיכולוגי פרטני בקופת החולים ללא צורך בליווי ופיקוח שירות המבחן.

13. לאור האמור לא עלה בידי שירות המבחן להמליץ על הטלת צו מבחן. לצד זאת, סבר שירות המבחן כי ענישה קונקרטי, בדמות עבודות שירות עשויה להכביד על מצבה הבריאותי והרגשי ולכן מצא את הנאשמת כמתאימה לצו של"צ.

תסקיר שירות המבחן מיום 5.4.2022 (להלן: התסקיר השני)

14. מהתסקיר עולה כי בתקופת הדחייה השתלבה הנאשמת במרכז טיפולי פרטי "התחלה חדשה לצורך העמקת הטיפול ובליווי שירות המבחן. הנאשמת הביעה שביעות רצון מהטיפול הפרטי בו השתלבה, סיפרה כי מצליחה להביע עצמה בטיפול תוך חיבור לתחושותיה ולזהות דפוסים שליוו אותה בתקופת ביצוע העבירות כמו נטייה לאגרנות בה היא פועלת לטפל, כמו כן מתארת את התגייסותו של אחיה לשלם עבור הטיפול הפרטי ומביעה רצון להמשיך בשיחות

על מנת להיטיב עם מצבה הנפשי. שירות המבחן עדכן כי בדיקות שתן שמסרה הנאשמת נמצאו נקיות משרידי סם למעט קנאביס רפואי אותו צורכת הנאשמת ברישיון.

15. מדיווח גורמי הטיפול במרכז "התחלה חדשה" נמסר כי הנאשמת משולבת בטיפול פרטני בתדירות של אחת לשבוע זאת החל מחודש ינואר 2022. השיחות התמקדו בעיבוד תחושות אבל על מות אימה וכן ביחסים עם הקרובים לה. להערכתם, הנאשמת יכולה להפיק תועלת מהשיחות עמם, היא נמצאת בשלבי תיאום ציפיות והומלץ על המשך ההליך הטיפולי למשך שישה חודשים לפחות.

16. שירות המבחן מצא כי מעורבותה של הנאשמת עם החוק היא חריגה למהלך חייה, וברקע חוסר אונים שחוותה סביב מצבה הבריאותי, ועל אף שהנאשמת נמצאת בראשיתו של הליך טיפולי אשר מוקדם להעריך את יכולתה להתירם ממנו, היא הביעה רצון להמשך ההליך הטיפולי הפרטי בו השתלבה וראוי לאפשר לה לעשות כן.

17. שירות המבחן שב והדגיש כי להערכתו ענישה מסוג עבודות שירות עלולה להוביל לנסיגה במצבה של הנאשמת ולהעמקת קשייה ותהווה מעמסה נוספת להתמודדות עם קשיים רבים. שירות המבחן סבר כי ענישה בדמות שירות לתועלת הציבור תהווה גורם משקם ויהיה בו ביחד עם צו מבחן והמשך ההליך הטיפולי, לקדם הפחתה ברמת הסיכון לטווח הארוך ולסייע ביצירת דרכי התמודדות לקשייה.

טיעוני הצדדים לעונש

18. המאשימה בטיעוניה עמדה על הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות בהן הורשעה הנאשמת ובהם הגנה על שלמות גופו ובטחונו ובריאותו של הציבור בפרט נוכח היותו של נגע הסמים כמחולל פשיעה. המאשימה ביקשה לראות חומרה יתרה במעשיה של הנאשמת אשר החזיקה כמות גדולה של סמים מסוגים שונים, וב-22 שקיות אשר עתידות היו לשמש או שימשו לחלוקת הסם, וכן עמדה על פוטנציאל הנזק הגלום בהחזקתם של הסמים ככל שהיו מגיעים למשתמשי הקצה. מכאן עתרה המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם אחד בנוגע לשני האישומים אשר נע בין 8-18 חודשים לצד רכיבי ענישה נוספים.

19. עוד סקרה המאשימה בטיעוניה את עיקרי תסקירי שירות המבחן, רמת הסיכון להישנות עבירות, והדגישה את חוסר שיתוף הפעולה כפי העולה מהתסקיר הראשון, ועל אף המוטיבציה המילולית להשתלב בטיפול, עדיין נראה כי היא בתחילת דרכה. המאשימה סבורה כי המלצת שירות המבחן אינה הולמת את חומרת העבירה, מאפייניה והשלכותיה והיא חורגת לקולה ממתחם הענישה. עם זאת, לנוכח נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ובהן גילה של הנאשמת, העדר עבר פלילי והמלצת שירות המבחן יש למקם את עונשה של הנאשמת בתחתית המתחם, ולכן עתרה להשית עליה 8 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות ורכיבי ענישה נוספים. כן עתרה להכריז על הנאשמת כסוחרת סמים ולהורות על חילוט הכסף שנתפס לאוצר המדינה.

20. בא כוח הנאשמת טען כי הענישה לה עותרת המאשימה מחמירה יתר על המידה ואינה הולמת את נסיבות ביצוע העבירה, נסיבותיה האישיות או התהליך השיקומי בו השתלבה. בטיעונו עמד על כך שלא מדובר בנאשמת שנכנסת תחת ההגדרה של "סוחרת סמים" במובן הקלאסי שכן מכרה את הסם לאדם המוכר לה היטב ועל רקע הידיעה כי הוא צורך סמים. כמו כן נטען כי על אף הכמות הגדולה של הסמים, אי אפשר להתעלם כי הם הוחזקו בין השאר על

מנת להקל את מכאוביה ומתוך הפרעת אישיות עמה מתמודדת ונטייתה לאגרנות. עמדתו זו, תמך בפסיקה אשר הוגשה לתיק בית המשפט לאחר שנשמע הטיעון לעונש.

21. בא כוח הנאשמת הפנה גם לכך שהנאשמת שהתה תקופה של כשבועיים ימים במעצר, לאחר מכן שוחררה בתנאים מגבילים ולראשונה בחייה נמצאת בהליך טיפולי. אמנם ההליך נמצא בשלבי המוקדמים, אך אפשר לראות שינוי חיובי. בתוך כך הפנה להשתלבותה של הנאשמת במרכז טיפולי "התחלה חדשה" ואת המוטיבציה שלה והאפשרות להיתרם מההליך. עוד הדגיש כי כיום הנאשמת הפסיקה ליטול סמים למעט קנאביס רפואי בשילוב תרופות הומאופתיות שעוזרות לה.

מטעמים אלו וכן משום שהטלת עונש של עבודות שירות יכול להוות מעמסה נוספת וקושי על חייה, ראוי, כך לדברי בא כוח הנאשם, להשית על הנאשמת ענישה חינוכית ושיקומית.

22. הנאשמת בדברה האחרון אמרה את הדברים הבאים: "הייתי על כיסא גלגלים, הייתי מכורה לאוקסיקוטנים, עברתי שיקום וניקיתי את הבית, יש לי בעיה נפשית של אגרנות, במקום לזרוק לפח זרקתי למגירה, אני סתם הייתי בלחץ היום אני במקום אחר, תומכת בבן שלי... אני רוצה להיות בבית הקשיש כי זה קרוב לי לבית, אני נכה ומקבלת קצבת ביטוח לאומי, אני לא רוצה שיהיה לי מכשול לשלם את חובי, אני אעמוד בזה כי זה קרוב לבית שלי ואין בעיות חנייה. אני רוצה שבית המשפט ייתן לי לסיים את זה בצורה הכי טובה, לגיל שלי זה לא מתאים לי להתעסק עם זה".

דיון והכרעה

מתחם העונש ההולם

23. לנוכח מבחן הקשר ההדוק, בשים לב לסמיכות הזמנים בין שני האישומים וכאשר העבירות בוצעו כחלק מתוכנית עבריינית אחת, מצאתי לקבוע מתחם עונש אחד כעתירת הצדדים. ההלכות שנקבעו בעניין הגדרת המונח "אירוע" ידועות ומוכרות ולא מצאתי לחזור על הדברים (ראו ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2021), ע"פ 5643/14 עיסא נ' מדינת ישראל (24.6.2015), ע"פ 2519/14 אבו קיעאן נ' מדינת ישראל (29.12.2014), ע"פ 1261/15 דלאל נ' מדינת ישראל (13.9.2015)).

24. מתחם העונש ייקבע בהתאם לעקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם ולמדיניות הענישה הנהוגה, והכל בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

25. הנאשמת במעשיה פגעה בערכים חברתיים מוגנים ובהם הגנה על בריאותו ושלומו הפיזי והנפשי של הציבור מפני הנזקים הנגרמים כתוצאה משימוש בסמים והשפעתם הממכרת וההרסנית וכן מפני נזקים עקיפים הנגרמים כתוצאה מעבריינות הנלווית לשימוש בסמים, ובכלל זה ההגנה על הביטחון האישי ורכוש הציבור (ראו מיני רבים: ע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' יונה (4.7.2012); ע"פ 6029/03 מדינת ישראל נ' שמאי, פ"ד נח (2) 734 (9.2.2004); ע"פ 6021/95, 4998/95, 5267/95, 5313/95 מדינת ישראל נ' גומז (31.7.1997); ע"פ 575/88 עודה נ' מדינת ישראל, פ"ד מב (4) 242 (11.12.1988)). מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא נגזרת של סוגי הסמים ומסוכנותם כמו

גם אופן החזקת הסמים וייתר נסיבות המקרה.

26. בטרם אדון בפרטי המקרה הקונקרטי, תוצג פסיקה שיש בה ללמד על מדיניות הענישה הנהוגה וזאת ככלי עזר ושיקול בקביעת מתחם העונש הראוי.

27. בעבירות החזקה סם מסוג קנאביס שלא לצריכה עצמית, במשקל של עשרות גרמים עד מאות בודדות שלא לצריכה עצמית, נוהגים בתי המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה ועד מאסר לתקופה של 8-12 חודשים לצד רכיבי ענישה נוספים. בהקשר זה אפנה לפסקי הדין הבאים: רע"פ 2590/10 שגיא נ' מדינת ישראל (8.4.2010); עפ"ג (ת"א) 20903-09-19 ברבי נ' מדינת ישראל (11.12.2019); ע"פ (מרכז) 44117-05-16 מדהלה נ' מדינת ישראל (11.12.2016); ת.פ. 42107-06-20 מדינת ישראל נ' מגבורה (9.5.2022); ת.פ. 33265-09-20 מדינת ישראל נ' שמואלי (22.12.2021); ת.פ. (ת"א) 13643-06-20 מדינת ישראל נ' אסף דרעי (13.10.2021); ת"פ 24763-04-21 מדינת ישראל נ' מולה (12.12.2021); ת"פ 37960-03-21 מדינת ישראל נ' כהן (13.10.2021); ת"פ 72369-06-20 מדינת ישראל נ' טרי (13.10.2021); ת"פ 46913-07-18 מדינת ישראל נ' מקסימוב (10.8.2020); ת"פ 21678-03-18 מדינת ישראל נ' בוסטינוב (20.6.2020); ת"פ 53684-05-17 מדינת ישראל נ' בלטרמן (4.5.2020); ת"פ (י-ם) 60525-06-18 מדינת ישראל נ' אביב כהן (2.1.2020); ת"פ 39357-02-19 מדינת ישראל נ' בוקובזה (31.12.2019); ת"פ 61688-02-18 מדינת ישראל נ' פיקדו (25.9.2019); ת.פ. 53788-02-16 מדינת ישראל נגד עמית קלוורי (16.7.2018); ת"פ 26918-01-17 מדינת ישראל נגד כדורי (21.1.2018) - כאן גם בוטלה ההרשעה; ת"פ (קריות) 20685-11-16 מדינת ישראל נ' לאופר (24.6.2018); ת"פ (קרית גת) 60677-02-16 מדינת ישראל נ' בן דוד (13.5.2018); ת"פ 19339-10-15 מדינת ישראל נ' נגוסה (10.1.2018); ת"פ (באר שבע) 48356-12-16 מדינת ישראל נ' עמר (14.9.2017).

28. עם זאת, כאשר מדובר על החזקת סמים שלא לצריכה עצמית במגוון סוגים, הגבול התחתון של מתחם העונש ההולם מתחיל במספר חודשי עבודות שירות בעוד הגבול העליון משתנה והדבר הוא נגזרת של סוגי הסמים ומסוכנותם, הכמות והאופן בו הוחזקו. אבהיר כי חלק מהמקרים שיובאו חמורים בהרבה מעניינה של הנאשמת, כדלקמן: ת.פ. 26581-10-20 מדינת ישראל נגד ברנשטיין (20.10.2021) - יוער כי פסק הדין אינו חלוט וערעור ההגנה עומד ותלוי וממתין לקבלת תסקיר שירות מבחן; ת"פ (תל-אביב) 49157-08-17 מדינת ישראל נ' שגב (22.5.19); ת"פ (תל-אביב) 21678-03-18 מדינת ישראל נ' גוסינוב (24.6.20); ת"פ (תל-אביב) 47258-02-20 מדינת ישראל נ' דבורה (28.12.20); ת"פ (ירושלים) 8537-01-18 מדינת ישראל נ' גוסטפסון (15.12.19); ת"פ (רחובות) 63697-07-17 מדינת ישראל נ' אייל (19.2.20).

29. באשר למדיניות הענישה הנוהגת והמקובלת ביחס לעבירות סחר בסמים מסוג קנבוס במשקלים דומים אפשר ללמוד מהפסיקה שלהלן: רע"פ 7858/19 וקנין נ' מדינת ישראל (28.11.2019); רע"פ 5712/16 אייזנבאך נ' מדינת ישראל (17.8.2016); רע"פ 1626/12 מלכה נ' מדינת ישראל (7.5.2012); עפ"ג (מרכז) 13964-09-17 זסלבסקי נ' מדינת ישראל (18.3.2018); ת"פ (ק"ש) 40639-10-17 שלוחת תביעות מרום הגליל והגולן נ' בובו (28.5.2018); ת"פ (י-ם) 9331-09-15 מדינת ישראל נ' משולם (3.5.2018); ת"פ (רחובות) 25835-05-18 מדינת ישראל נ' ימלה (17.2.2020); ת"פ (רחובות) 43875-08-17 מדינת ישראל נ' מוריסון (25.2.2019) ות.פ. 47067-01-19 מדינת ישראל נ' ברמלי (2.1.2018).

30. ועתה לבחינת העבירה בנסיבותיה. הנאשמת החזיקה בביתה במקומות שונים סמים מסוגים שונים. מקובל

לערוך הבחנה בין סוגי הסמים לנוכח השפעתם הממכרת על גוף האדם ולנוכח פוטנציאל ההתמכרות. בין מגוון הסמים שהוחזקו על ידי הנאשמת אפשר למצוא בעיקר, סמים מסוג קנאביס וחשיש, אך גם סמים אחרים כגון קוקאין (משקל 1.44 גרם נטו), MDMA במשקל 2.01 גרם נטו ו-8 טבליות של סם מסוכן מסוג LSD וחומרים פסיכואקטיביים אחרים. החומרה הנשקפת מסם הקנאביס והחשיש פחותה באופן יחסי לשאר סוגי סמים, אך יש לתת את הדעת לכך שמשקלם של יתר הסמים אינם מן הגבוהים שנראו במחוזותינו. מגוון הסמים אשר נתפסו, כמותם, המקומות בהם הוחזקו, אופן ההחזקה לצד משקלים דיגיטליים ושקיות חלוקה, מוסיפים מדד חומרה, ללמדנו על כוונה להפיץ ויש בהם כדי למקם את הנאשמת כחולייה בשרשרת הפצת הסם. בהתאמה יש לקבוע כי פוטנציאל הנזק במעשיה אינו מבוטל.

31. במבט ראשוני נתונים אלו בשילוב האישום השני מקנה חומרה יתרה למעשיה של הנאשמת, אשר הוציאה מהכוח אל הפועל את כוונותיה להפצת הסמים. אבל בחינה מעמיקה של נסיבות הסחר בסמים, בין השאר בהתבסס על הודעת הקונה (נ/3- הוגש בהסכמה), מלמדת כי אין זו נמצאת ברף הגבוה של עבירות אלו. זאת, לא רק משום סוג הסם, הכמות והתמורה שהתקבלה בגינן, אלא שהנזק הקונקרטי והפוטנציאלי אינו רב. ובייתר פירוט. הקשר בין הקונה לנאשמת נוצר בעקבות חברות של השניים בקבוצת פייסבוק של מחזיקים ברישיון לשימוש בסמים מסוג קנאביס לצורך הקלה בכאבים. הקונה הוא לא רק אדם שהנאשמת מכירה היטב, ולא רק שהיא הייתה מודעת לכך שהוא מחזיק ברישיון לשימוש בקנאביס, אלא שהקונה הוא אדם המתמודד עם פוסט טראומה, אשר מצא עצמו בעיצומו של התקף חרדה קשה והוא אשר פנה לנאשמת וביקש את עזרתה, והיא מסרה בידיו את הסם וקיבלה תמורתו 200 שקלים. לא התרשמתי כי במעשה זה של הנאשמת, גלום אותו רצון לגרוף רווח כלכלי קל ומהיר, וגם קשה לראות היבט של תחכום במעשה זה. הנאשמת לא הציעה את "מכולתה" למכירה, לצד פרסום העליות הכרוכות בכך, והיא לא עשתה זאת תוך שימוש בישומן "טלגראם" או באפליקציות מוצפנות להעברת מסרים בכוונה להסיר את זהות המוכר והקונה, כפי שקורה לעיתים בתיקים מסוג זה. דומה כי יש באלו ללמד כי על אף שהנאשמת חולייה בשרשרת הפצת הסם היא אינה ממוקמת גבוה בהיררכיה זו והיא אינה מהווה חלק אינטגרלי או מתמיד זו.

32. לאלו נצרף את התרשמות שירות המבחן לפיה הנאשמת התמודדה עם סיטואציות חיים לא פשוטות, סבלה ממצב בריאותי מורכב אשר השפיע על תפקודה ומצבה הרגשי והתמודדה עמו זאת, בין השאר על ידי צריכת קנאביס. להתרשמות שירות המבחן בבסיס העבירות חוסר אונים שחוותה סביב מצבה הבריאותי והנפשי והחלטתה לחפש אחר דרכי פתרון למצבה, גם במחיר של עבירה על החוק. עוד נראה כי גבולותיה התרופפו והיא לא הפעילה שיקול דעת מספק או חשבה על השלכות בחירותיה והפסול בהן באותו העת.

33. לאור כל האמור ובהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות, מידת הפגיעה הבינונית בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנהוגה מצאתי לקבוע מתחם העונש ההולם כנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-14 חודשי מאסר לצד רכיבי ענישה נוספים.

גזירת העונש המתאים לנאשמת

34. בהתחשב במעשיה הנאשמת ובשים לב למתחם הענישה שנקבע, היה מקום להטיל על הנאשמת עונש מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות לצד רכיבי ענישה נוספים ובהם קנס שיהא בו להרתיע מביצוע עבירות מסוג זה שלרוב מבוצעות ממניע כלכלי גרידא. ואולם, לאחר שנתתי דעתי לנסיבותיה הפרטניות והחריגות של הנאשמת ועל אף שההליך השיקומי נמצא בראשיתו, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהסתפק בענישה שיקומית חינוכית. אנמק טעמיי.

35. כידוע סטייה ממתחם העונש ההולם אפשרית רק בהתקיים החריגים הקבועים בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין והעוסקים בקיומו של פוטנציאל שיקומי משמעותי או בצורך מיוחד בהגנה על הציבור. סעיף 40ד' לחוק העונשין מאפשר לבית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם אם מצא כי הנאשם "השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". בהקשר זה נפסק כי לשם סטייה מן המתחם יש להצביע על פוטנציאל שיקומי גבוה. ראו ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.2018), שם עמד בית המשפט העליון על השיקולים המרכזיים בהם יטה בית המשפט להפעיל את סמכותו ולחרוג ממתחם העונש ההולם. עוד נקבע כי את סיכויי השיקום יש לתמוך בעובדות, ראיות ובראש ובראשונה בתסקיר שירות מבחן. ראו: ע"פ 8377/18 ירושלמי נ' מדינת ישראל (31.7.2019); ע"פ 2125/18 דוד נ' מדינת ישראל (18.12.2018) (להלן: עניין דוד); ע"פ 4678/18 אנופרייב נ' מדינת ישראל (23.1.2019).

36. הנאשמת ילידת 1970 נעדרת עבר פלילי, גרושה ואם לבן יחיד. היא אינה עובדת ומתקיימת מקצבת הביטוח הלאומי. הנאשמת הודתה ולקחה אחריות מלאה על מעשיה. כך עשתה בתחנת המשטרה, כך גם עשתה בפני גורמי הטיפול ובהם שירות המבחן וכך גם בפני בית המשפט. הודאתה של הנאשמת חסכה זמן ציבורי יקר, אך חשוב מכך, הדבר מלמד על הפנמת הפסול במעשיה והבעת חרטה על בחירותיה.

37. נסיבות חייה מורכבות כפי שעולה מתסקירי שירות המבחן ומטיעוני בא כוחה. בתמצית, בפני בית המשפט לא עומדת היום נאשמת שהמזל האיר לה פנים. היא חוותה אלימות מצד בעלה לשעבר, נאלצה להתמודד עם גידול בנה בכוחות עצמה. עבדה בעבודות מזדמנות וחיה מהיד אל הפה ומתוך הבנה ורצון לסייע לבנה לגדול בתנאים מטיבים. בהמשך ניהלה מערכת יחסים אך זו הסתיימה עם פטירתו של בן הזוג מדום לב, בטרם עת. הנאשמת סובלת ממצב בריאותי קשה במיוחד, עברה מספר ניתוחים, אחד מהם לא צלח והיא מצאה את עצמה מרותקת לכיסא גלגלים במשך כשנה ללא יכולת לתפקד בכוחות עצמה. בהמשך אובחנה כסובלת מדאבת שרירים וכן אובחנה כסובלת מדיכאון עמוק. כאמור מצבה הבריאותי של הנאשמת השפיע ומשפיע על תפקודה ומצבה הרגשי. שירות המבחן העריך כי בבסיס העבירות תחושת חוסר אונים שחוותה סביב מצבה הבריאותי והנפשי והחלטתה לחפש אחר דרכי פתרון למצבה גם במחיר של עבירה על החוק. הגם שאין בנסיבות אישיות חריגות ככל שיהיו להצדיק ביצוע עבירות פליליות מכל סוג שהוא, הרי יש לכך משמעות בבחינת רמת הסיכון להישנות עבירות כמו גם בבחינת היכולת לטפל בגורמים שהובילו לביצוע העבירות ובהתאמה יש בכך ללמד על הפוטנציאל השיקומי.

38. שירות המבחן מצא כי קיימת נזקקות טיפולית, ושילובה בטיפול עשוי להפחית את הסיכון להישנות עבירות בעתיד. הנאשמת הביעה מוטיבציה להשתתף בטיפול ובנחנה האפשרות לשלבה בקבוצה טיפולי לנשים עוברות חוק, אך היא התקשתה לזהות את המוקדים בהם נדרשת בחינה עצמית. ואולם, לא אזקוף זאת לחובתה של הנאשמת כיוון שבין לבין, היא הבינה את הצורך בטיפול והיא פנתה מיוזמתה ובאופן פרטי למרכז "התחלה חדשה". שם היא מטופלת מזה מספר חודשים, נקבעו עבורה שיחות פרטניות בתדירות של אחת לשבוע. נמסר כי הנאשמת שבעת רצון מהקשר הטיפולי והיא מבקשת להמשיך ולקדמו. גם הפרוגנוזה שהציגו גורמי הטיפול במרכז היא חיובית (נ/1, נ/א). מעבר לכך, הנאשמת מוסרת מזה תקופה ארוכה בדיקות שתן המעידות על ניקיון מסמים, למעט קאנביס רפואי אותו צורכת ברישיון.

39. נכון הדבר כי הנאשמת לא השתלבה בהליך טיפולי במרכז להתמכרויות ואין עניינה דומה לאדם אשר עבר הליך שיקומי ארוך של גמילה מסמים, לא כל שכן הליך גמילה בקהילה סגורה ובתנאים קשים. ואולם אין בכך להמעט כהוא זה מהההליך החיובי שעברה הנאשמת. הימנעות משימוש בחומרים פסיכו-אקטיביים אסורים לצד התמודדות עם כאבים פיזיים קשים כפי שחוותה וחווה הנאשמת מידי יום ביומו, מצריכה כוחות ותעצומות נפש, בפרט לנוכח יכולותיה

האישיות של הנאשמת.

40. שירות המבחן התייחס בתסקירים לגורמי הסיכון והסיכויים לשיקום וחרף העובדה כי הנאשמת לא שולבה בטיפול הוא המליץ עוד בתסקיר הראשון, על ענישה שיקומית- חינוכית. אמנם אין הערכה מפורשת של רמת הסיכון להישנות עבירות בעתיד אך הדבר משתמע בין שורות התסקיר הראשון וגם השני. מכל מקום, הערכה הסיכון מסורה לבית המשפט. בהינתן סוג העבירה, מאפייניה, השלכותיה, ובהינתן הסיבות העומדות ברקע ביצוען של העבירות לרבות חוסר אונים והתמודדות עם מצב בריאותי רגשי באופן שאינו מיטבי, מאפייני אישיותה של הנאשמת שאין בהם דפוסים עברייניים מושרשים, לצד לקיחת אחריות מלאה והבנה בדבר הפסול במעשיה, הרי שאפשר להעריך כי רמת הסיכון להישנות עבירות בעתיד אינה גבוהה.

41. הנאשמת נעצרה בתיק זה לראשונה בחייה ושהתה במעצר כשבועיים ימים, לאחר מכן שוחררה בתנאים הכוללים מעצר בית, אלו הוקלו מעת לעת עד לביטולם לאחר כשנה. ניכר כי חווית המעצר היוותה גורם מטלטל והשפיעה בין השאר, על מערכת היחסים עם בנה, המורכבת ממילא. מאז המעשים בגינם נותנת את הדין, הנאשמת לא שבה והסתבכה בפלילים ואפשר לומר בפה מלא כי ההליכים המשפטיים מהווים גורם מרתיע ומציב גבול.

42. ההליך הטיפולי אמנם בראשיתו, ויש צורך להמשיך ולהעמיק את הטיפול ולשמרו. במובן זה לנאשמת עוד צפויה כברת דרך עד להשלמת התהליך הטיפולי. אודה כי התלבטתי האם יש מקום לדחות את הטיעונים לעונש ומתן גזר הדין עד לקבלת תסקיר משלים שייבחן את העמקה בטיפול וההתמדה בו. אבל, בבחינת רמת הסיכון להישנות עבירות אל מול גורמי הסיכוי מצאתי כי אין הכרח לעשות כן, הרי כבר עתה בהתבסס על נתונים רבים הפרושים לפניי אפשר לראות כי ישנו סיכוי ממשי לשיקום. בין אלו אפשר למנות את העובדה כי מעורבותה של הנאשמת בפלילים היא בבחינת חריג לאורחות חייה, לקיחת האחריות המלאה והבעת החרטה, חלופה הזמן, הימנעות משימוש בסמים (למעט צריכת קאנביס רפואי וברישיון), העדר מעורבות בפעילות פורצת חוק, היות ההליך הפלילי מרתיע ומציב גבול. לכל אלו אצרף את התרשמותי מכנות דבריה של הנאשמת אשר מבקשת לראשונה לערוך שינוי באורחות חייה והיא מסתייעת בגורמי טיפול חיצוניים לעשות כן. יתרה מזאת, ההליך אינו מסתיים כאן, היה וחלילה הנאשמת תמעד ותחזור לפעילות עבריינית, אפשר יהיה להחזירה לבית המשפט לצורך גזירת עונשה מחדש.

43. על יסוד כלל הנתונים שפורטו לעיל, היה מקום להטיל על הנאשמת בגין מעשיה עונש מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות, זאת גם אם הנאשמת לא הייתה עוברת הליך שיקומי כלשהו. מכאן שהסטייה ממתחם העונש ההולם כהמלצת שירות המבחן אינה בבחינת סטייה חדה.

44. זאת ועוד, החשש כי שליחתה של הנאשמת לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, יסיג את מצבה לאחר ועשוי לפגוע בהתקדמות שהושגה עד כה, אינו בעלמא. זאת בהינתן נסיבותיה האישיות והרפואיות המורכבות כאמור לעיל. ובנסיבות העניין, אין בעונש זה לשרת לא את האינטרס השיקומי של הנאשמת ולא את האינטרס השיקומי הציבורי. להבדיל, משירות לתועלת הציבור אשר עשוי ליצור תחושת שליחות, משמעות ויגביר את המוטיבציה של הנאשמת לשפר את חייה בכל המובנים ויהא בו לסייע בהליך שיקומה. עם זאת, מצאתי להגדיל את מכסת שעות השל"צ.

45. התוצאה אליה הגעתי חריגה, וחלילה שלא יהא בה להעביר מסר מוטעה של סלחנות למי שמבצע עבירות סמים, אלא שיהא בה לשדר מסר לפיו בית המשפט יטה לבכר נסיבות חיים מורכבות ביותר והליך שיקומי על פני שיקולים אחרים במקרים המתאימים. העדפת האינטרס השיקומי הוא חלק בלתי נפרד מהאינטרס הציבורי.

תוצאה

46. לאור כל האמור, אני מכריזה על הנאשמת סוחרת סמים וגוזרת עליה את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר אותם לא תרצה הנאשמת אלא אם תעבור בתוך שלוש שנים עבירה על פקודת הסמים המסוכנים מסוג פשע.

ב. 3 חודשי מאסר אותם לא תרצה הנאשמת אלא אם תעבור בתוך שלוש שנים עבירה על פי פקודת הסמים המסוכנים מסוג עוון.

ג. הנאשמת תבצע 350 שעות של"צ בהתאם לתוכנית שגובשה על ידי שירות המבחן. מובהר בזאת לנאשמת כי עליה להשלים ביצוע צו השל"צ בתוך שנה החל מיום 5.9.22. ככל שלא תבצע את צו השל"צ או לא תשתף פעולה עם שירות המבחן אפשר להחזיר את עניינה לבית המשפט ולגזור עליה עונש חלופי.

ד. צו מבחן למשך 12 חודשים. הוסברה לנאשמת משמעותו של צו המבחן ואפשרות הפקעתו והטלת עונש במקומו.

ה. קנס בסך 5,000 ₪ או 20 ימי מעצר תמורתו. הקנס ישולם ב- 10 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.8.2022 ובכל ראשון בחודשו. מובהר בזאת לנאשמת כי עליה לפנות למרכז לגביית קנסות על מנת לקבל לידה שוברי תשלום.

לבקשת הנאשמת הקנס ישולם מערבון שהופקד מטעמה בהליך המעצר וככלל שקיימת יתרה זו תושב לנאשמת בכפוף לכל מניעה חוקית אחרת, לרבות עיקול.

ו. מורה על חילוט סך 1,150 ₪ לקרן החילוט אוצר המדינה

המזכירות תעביר העתק גזר הדין לידי שירות המבחן.

צו כללי למוצגים (למעט הטלפון הנייד אשר יושב לנאשמת בתוך 14 ימים מהיום).

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי כחוק.

ניתן היום, ט"ז סיוון תשפ"ב, 15 יוני 2022, במעמד הצדדים.